

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.463/2014/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a személyesen eljáró I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és az általa képviselt II. rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek, a dr. Jancsovics Anita ügyvéd ügyintézője mellett a Magyar, Vinczúr, Jancsovics és Barna Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű és a dr. Sallay István ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesekkel szemben kölcsön visszafizetése iránt indított perében az Egri Törvényszék 3.P.20.364/2012/38. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét megváltoztatja, és a felperesek keresetét teljesen elutasítja, valamint mellőzi az I. rendű alperes perköltség- és illetékfizetési kötelezettségét. Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 127 619 (százhuszonhétezer-hatszázötvenkilenc) Ft perköltséget, továbbá kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 72 381 (hetvenkétezer-háromszáznyolcvanegy) Ft perköltséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 83 750 (nyolcvanháromezer-hétszázötven) Ft másodfokú perköltséget, továbbá kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 47 500 (negyvenhétezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az II. rendű alperes tagjai az I. rendű alperes, a fia **L. T., G. A.** Az I. rendű alperes többségi irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

A felperesek 2007. őszén élettársak voltak. Családi vállalkozást kívántak létrehozni, és annak keretén belül gumiszerelő műhelyt működtetni.

A **x-i**helyrajzi szám alatti gumiszerelő műhely a II. rendű alperes tulajdonát képezi, amely ingatlant aBank Zrt. javára 124 766 CHF és járulécai erejéig jelzálog terhelt.

A II. rendű alperes a..... Zrt-től felvett 7,6 millió Ft beruházási kölcsön fedezete az I. rendű alperes tulajdonát képező szám alatti ingatlan volt.

A II. rendű alperes 2007. második félévében fizetési nehézségekkel küzdött, ezért a gumiszerelő műhelyre hirdetést adtak fel egy ingatlanközvetítőnél 45 000 000 Ft vételár megjelölésével.

A gumiszerelő műhely vételével kapcsolatban 2007. szeptemberében kezdődtek meg a tárgyalások a felek között. A felperesek vagy az ingatlant vásárolták volna meg, vagy pedig a II. rendű alperest annak teljes vagyonával együtt.

2007. őszén a II. rendű alperes nem tudott eleget tenni a hitelszerződésekből fakadó fizetési kötelezettségeinek.

A felperesek akkori ügyvédjük, **dr. D. S.**, illetőleg **K. I.** tanácsa alapján az alábbi összegű kölcsönöket nyújtották az I. rendű alperesnek:

- 2007. szeptember hó 24. napján az I. rendű felperes 1 000 000 Ft-ot,
- 2007. október hó 10. napján a II. rendű felperes 600 000 Ft-ot,
- 2007. október hó 16. napján az I. rendű felperes 600 000 Ft-ot,
- 2007. október hó 25. napján a II. rendű felperes 300 000 Ft-ot,
- 2007. október hó 31. napján a II. rendű felperes 1 000 000 Ft-ot,
- 2007. november hó 29. napján az I. rendű felperes 5 700 000 Ft-ot.

A felperesek és az I. rendű alperes között létrejött kölcsönszerződéseket írásban is rögzítették feltüntetve, hogy a kölcsön meddig kamatmentes. A 2007. október hó 29. napján átadott 5 700 000 Ft-tal kapcsolatban csak egy nyugta áll rendelkezésre, amely rögzíti, hogy kölcsön címén került átadásra ez az összeg az I. rendű alperes részére.

2007. szeptember hó 14. napján üzletrész adásvételi előszerződés jött létre a II. rendű felperes és az I. rendű alperes között ez utóbbi tulajdonát képező 1 900 000 Ft névértékű üzletrészre vonatkozóan azzal, hogy az adásvételi szerződést a II. rendű alperes átvilágítását követően, legkésőbb 2007. november hó 30. napjáig kötik meg. Rögzítették, hogy a vevő az előszerződés aláírásakor megfizetett 317 000 Ft-ot az eladó részére. Ugyanezen a napon szintén előszerződés jött létre a II. rendű felperes és **L. T.**, valamint az I. rendű felperes és **G. A.** között.

2007. október hó 8. napján munkaszerződés jött létre a II. rendű alperes és az I. rendű felperes között.

A felperesek a megbízásukból elkészített könyvvizsgálói jelentés ismeretében elálltak a cég megvásárlásától, s ekkortól kezdve a tárgyalások már csak az ingatlanra és berendezéseire vonatkozóan folytak. Az I. rendű felperes 2007. október hó 1. napjától tartotta birtokban az ingatlant és ott gumijavító tevékenységet végzett.

A felek elképzelése az volt, hogy amennyiben létrejön közöttük az ingatlan adásvételére vonatkozó szerződés, úgy a felperesek által kölcsön címén és az előszerződések alapján átadott összegeket a vételárba beszámítják.

2008. január hó 12. napján bérleti szerződés jött létre a II. rendű alperes és az I. rendű felperes között a gumyszerelő műhelyre; az I. rendű felperes az első négy havi bérleti díjat megfizette.

2008. január hó 24. napján egy emlékeztető készült, amelyet a felperesek, az I. rendű alperes és **G. A.** írtak alá. Eszerint az üzletrész adásvételi előszerződéseket megszüntetik, mert az ingatlant és berendezéseit a II. rendű alperes kívánja eladni a felperesek által alapítandó kft. részére 42 000 000 Ft + Áfa vételárért. Rögzítették, hogy 500 000 Ft előleg átadásra került a kft. tagjainak, s ezen túlmenően 10 500 000 Ft-ot a felperesek átadtak az eladó képviselőjének, az I. rendű alperesnek, míg a vételár fennmaradó részét kölcsönből kívánják megfizetni.

A felperesek további kölcsönt nem tudtak felvenni, így a tervezett adásvételi szerződés megkötésére nem került sor.

A II. rendű alperes a képviselőjének bántalmazása miatt a bérleti szerződést 2008. május hó 30. napjára felmondta, amire az I. r. felperes 2008. május hó 29. napján kiköltözött és a kulcsokat átadta. A II. rendű alperes az I. rendű felperes munkaviszonyát rendkívüli felmondással 2008. május 10. napjával megszüntette.

A felperesek élettársi kapcsolatának 2009. májusában vége lett.

A II. rendű alperes 2013. február hó 12. napja óta felszámolási eljárás alatt áll.

A felperesek többször módosított keresetükben 10 500 000 Ft kölcsön és kamatai megfizetésére kérték kötelezni az I. rendű alperest, másodlagosan pedig a II. rendű alperest.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A Heves Megyei Bíróság a 3.P.20.261/2009/37. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 6 700 000 Ft-ot, míg a II. rendű felperesnek 3 800 000 Ft-ot és kamatait, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a 3.Pf.20.490/2012/5. számú végzésével az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezte.

A megismételt eljárásban a felperesek a keresetüket változatlanul fenntartották, ahogy az alperesek is az ellenkérelmüket.

Az elsőfokú bíróság a 38. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 6 700 000 Ft tőkét és kamatait, valamint a II. rendű felperesnek 3 800 000 Ft tőkét és kamatait, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte őt 630 000 Ft le nem rótt eljárási illeték megtérítésére, valamint a felpereseket arra, hogy 15 napon belül fizessenek meg a II. rendű alperesnek 100 000 Ft perköltséget.

Határozatának indokolása szerint megalapozottnak találta azt a felperesi előadást, hogy bár a felek tárgyaltak a cég, majd az ingatlan és berendezései vételéről, ettől függetlenül a II. rendű alperes működőképessége érdekében nyújtottak kölcsönöket az I. rendű alperesnek. Ennek nem mondott ellent, hogy az adásvételi szerződés megkötése esetén az átadott összeget beszámították volna a vételárba. A 2007. szeptemberében megkezdett, és több hónapon át tartó tárgyalások miatt fennálló függő helyzetre figyelemmel csak az I. rendű alperesnek, mint magánszemélynek adott kölcsön jelenthette biztosítékát az általuk szolgáltatott pénz visszafizetésének. Ezt támasztotta alá **K. I.** tanú vallomása is.

Cégszerű aláírás hiányában a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a II. rendű alperes előszerződést vagy bármilyen tartalmú megállapodást kötött volna a felperesekkel. A kölcsönszerződésekben sincs arra történő utalás, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperes képviselőjeként vette volna át a kölcsönt. A kölcsönszerződések magánszemélyként történő aláírása nem eredményezhette a II. rendű alperes kötelezettség-vállalását.

A szerződésekben rögzített nyilatkozatok egyértelműen a kölcsönszerződés megkötésének kinyilvánítását tükrözik. A szerződés színleltségének ellentmond az is, hogy a felperesek nem vitásan szolgáltatták a kölcsönszerződésekben megjelölt összesen 10 500 000 Ft-ot. Az egyoldalú színlelés a megállapodás érvényességét nem érinti, ezért a kölcsönszerződések nem tekinthetők színleltnek.

A 2008. január hó 24. napi emlékeztető cégszerű aláírás hiányában nem tekinthető a II. rendű alperes nyilatkozatát is rögzítő okiratnak, így előszerződésnek sem minősül. Az nem volt alkalmas az eredetileg létrejött kölcsönszerződések módosítására sem, hiszen az ingatlan tulajdonjogával csak és kizárólag a II. rendű alperes rendelkezhetett volna.

Mindezekből következően az I. rendű alperes köteles a kölcsönszerződések szerinti fizetési kötelezettségek teljesítésére, ezért erre kötelezte őt az elsőfokú bíróság azzal, hogy 5 700

000 Ft vonatkozásában a perindítás időpontjától határozta meg a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját, mert csupán egy nyugta állt rendelkezésre, amely a késedelmi kamat vonatkozásában semmiféle megállapodást nem tartalmazott.

Miután az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetet megalapozottnak találta, így a felperesi nyilatkozatra figyelemmel mellőzte a másodlagos kereset vizsgálatát az elsődleges keresetet meghaladó 500 000 Ft erejéig.

A pervesztes I. rendű alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett kereseti illeték viselésére, ahogy a felpereseket is a II. rendű alperessel szemben az őt képviselő ügyvéd munkadíjának megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, vagylagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítása mellett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság kizárólag a felperesek nyilatkozataira és az elfogulatlanak nem tekinthető tanúvallomásokra alapítottnak állapította meg a tényállást, amivel szemben megismételte a perben általa korábban előadottakat. Életszerűtlen, hogy ők egy addig ismeretlen magánszemély részére nyújtottak volna kölcsönt, ehelyett a II. rendű alperesnek fizettek vételár-részletet, amelyet a magasabb összegű adó- és illetékfizetési kötelezettség elkerülése érdekében kölcsönszerződéssel lepleztek. Ezt támasztotta alá az I. rendű alperes nyilatkozatán túl a cég könyvelője is, ahogy a felek levelezése és az emlékeztető is. A felperesek már 2007. őszén birtokba léptek, s az I. rendű alperes az átvett pénzből nem a saját ingatlanát terhelő kölcsönt törlesztette, hanem a céget tehermentesítette. Az ezzel összefüggő ellentmondást az elsőfokú bíróság nem kísérelte meg feloldani. Az emlékeztető mindenben megfelelt az előszerződés alaki és tartalmi követelményének, már csak azért is, mert az szabályos cégjegyzést tartalmazott, annak ugyanis nem feltétele a bélyegző használata. Az elsőfokú bíróság őt a személyes költségmentessége ellenére kötelezte a kereseti illeték megtérítésére, továbbá nem rendelkezett a Fővárosi Bíróság által megállapított perköltség viseléséről.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az első fokú ítélet helybenhagyását kérték annak az I. rendű alperes fellebbezésével támadott részében.

Az ítélet táblája fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését. A fellebbezést alaposnak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, ám abból helytelen végkövetkeztetésre jutott.

Egyik fél által sem vitatott tény, hogy a felperesek akarata a gumiszerelő műhely megvásárlására irányult akár önálló ingatlanként, akár a II. rendű alperes üzletrészeinek megszerzésével. Tekintettel arra, hogy a jelzálogjoggal terhelt ingatlant a hitelező igényérvényesítése fenyegette, szükség volt a mihamarabbi tehermentesítésre, s mindezt

még azt megelőzően, hogy a felek az üzletrészek vagy az ingatlan és berendezései adásvételéről megegyezhettek volna, ugyanis hiányzott a II. rendű alperes átvilágítása, ahogy a BAR-listás felperesek hitel- és ezáltal fizetőképessége sem volt tisztázott.

Az előbbi körülmények miatt döntöttek a felek az adósként a természetes személy I. rendű alperest feltüntető kölcsönszerződések megkötése mellett azt feltételezve, hogy az adásvétel megghiúsulása esetén és a II. rendű alperes fizetőképességétől függetlenül ez biztosítja a felperesek számára az átadott pénzösszeg megtérülését.

A kitalált jogi konstrukció - kölcsönszerződések megkötése - mögött tehát tényleges szerződési akarat húzódott meg, azaz valóban nincs szó színlelt szerződésről, ám a valós szerződési akarat nem azonos az okiratba foglalttal, hanem ez utóbbival fedték el azt, azaz a felek leplezett szerződéseket kötöttek.

A felperesek által átadott pénzösszegek ennek megfelelően nem az I. rendű alperesnek nyújtott kölcsönök voltak, hanem az általa képviselt II. rendű alperes számára megfizetett vételárrészek.

Ezt támasztja alá egyértelműen a 2008. január hó 24. napján elkészített emlékeztető, a II. rendű alperes könyvelőjének és az ingatlanközvetítő képviselőjének tanúvallomása, az ingatlanközvetítő megbízási díjának átutalása, az átadott pénzösszeg felhasználása valamint az a körülmény, hogy az emlékeztető fényében a kölcsönszerződések megkötése, mint jogi megoldás nem illeszthető be az események menetébe.

Mivel a felperesek ténylegesen vételárrészeket fizettek meg a II. rendű alperesnek, ezért annak visszafizetésére az ügylet megghiúsulása miatt nem az I. rendű alperes tartozik felelősséggel, hanem arra a II. rendű alperes lenne köteles.

Tekintettel arra, hogy a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasító ítélet fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, az ítéltábla az erre vonatkozó rendelkezést nem érinthette. Megoldást az jelenthetett volna, ha a felperesek a II. rendű alperes marasztalása iránt fellebbezést terjesztenek elő arra az esetre, ha a keresetük az I. rendű alperessel szemben elutasításra kerülne.

A leírtak miatt az ítéltábla az első fokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperesek keresetét teljesen elutasította. A megváltoztatott döntés következtében mellőzte az I. rendű alperes perköltség- és illetékfizetési kötelezettségét, és az immár teljesen peresztes felpereseket kötelezte az I. rendű alperes javára mérsékelt összegű perköltség megfizetésére, nettó összegben figyelembe véve a korábbi fellebbezési eljárásban megállapított perköltséget is. A felperesek teljes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt kereseti és a korábbi fellebbezési eljárásban feljegyzett fellebbezési eljárási illeték a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

A fellebbezési eljárásban is elvesztés felperesek a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelesek az I. rendű alperes javára per költséget fizetni, amelynek összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján, de a kifejtett tevékenységhez igazodó mérsékelt összegben határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2015. január hó 8. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

kiadó